

Val '94

Atli P. Dam, valevni Javnaðarflokksins í Suðurstreymi:

Bert veljarin kann vraka meg

-Hvørki "gadens parlament" ella sjálgjördir og eftirklókir vísmenn skulu gera av, um eg skal halda fram í føroyskum politikki eftir valið, sigur Atli P. Dam

Tað eru tey sum halda, at 61 ára gamli Atli P. Dam hevur verið nóg leingi í føroyskum politikki.

Tað heldur Atli P. Dam, at bert veljarin skal taka støðu til.

Hann er næsta ættarlið av javnaðarmonnum í Føroyum, og hevur nú tænt flokkinum í 25 ár.

Atli P. Dam varð staddur í arbeiðsørindum í Kuwait í 1970, tá boð komu eftir honum at koma til Føroya at vera landsstýrismaður.

Mistu tveir týðandi javnaðarmenn

Javnaðarflokkurin hevði tá mist tveir týðandi javnaðarmenn í landsstýrinum eftir stuttari tíð. Petur M. Dam, lögmaður, doyði í 1968, og um árskriftið 1969/70 doyði Villi Sørensen, landsstýrismaður í fiski- og samferðslumálum.

Tað var sessin hjá Villa Sørensen, sum Javnaðarflokkurin vildi hava Atla P. Dam at yvirtaka.

- Eg umhugsaði gjølla at taka av, men tað var eingin lætt avgerð, tí eg hevði áhugavert og væl lønt arbeiði.

Atli P. Dam veit ikki, hví Javnaðarflokkurin fór so langt burtur í lond at finna ein landsstýrismann, men hann heldur, at hóast hann hevði verið burtur úr Føroyum í 21 ár, so hevði hann havt so neyvt samband við pápa sín øll hesi árin, at flokkurin hevur mett hann sum besta boð júst tá.

- Eg hugsaði ikki um, hvussu leingi eg skuldi sita í politiskum arbeiði. Eg var bert 37 ára gamal og hevði stóran áhuga fyri mínum starvi sum verkfrøðingur og helt, at yngri fólk í Javnaðarflokkinum kundu avloysa meg.

- Tað vísir seg, tá tú kemur í slíkt starv, so er torført at gevast. Eg bleiv hangandi, sigur Atli P. Dam.

Atli P. Dam: - Eg havi brúkt 25 ár av mínum lívi at virka fyri eini hugsjón og fyri at skapa framburð her á landi. Vit hava kreppu nú, men tað hava vit eisini havt áður. Tað skal ikki taka meg úr føroyskum politikki. Vilja veljararnir hava meg, so eri er til reiðar at fara til verka, um ikki, so skal hann fáa høvi at vraka meg

Kendi tað sum mína skyldu at taka við

- Hvussu var tað hjá tær at taka við í Javnaðarflokkinum, sum pápi tín hevði stovnað og var oddamaður fyri, alla sína tíð? Kendi tú teg bundnan av at fara hansara lívsverk vðari?

- Eg kendi tað sum mína skyldu at taka við, og kundi eg leggja nakað aftrat tí, sum pápi mín hevði staðið fyri, so vildi eg gera tað. Eg hevði tó onga hugmynd av at eg skuldi halda fram í fótasporum Petur M. Dams.

- Uppgávurnar broytast og tíðirnar skifta. Mín tíð bleiv ein onnur enn tann, sum pápi mín livdi og virkaði í.

- Hevði tú viljan og dirvið, so kundi tú fara lagt, tí

fiskiríkidemið var stórt, og nógvar tjóðir vildu hava samskipti við okkum.

- Tøknifrøðin innan fiskiskapin broyttist hesi árin, og rækju- og laksafiskiskapurin tók seg upp. Menningin gekk so nóg skjótari enn áður.

- Hetta var nakað nýtt og líktist als ikki tíðini hjá Petur M. Dam.

- Eg hevði onki ímóti at vera sammettur við pápa mín, tí eg hevði stóra virðing fyri honum. Eitt orðatak sigur, at tann sum kemur eftir annan mann, ofta ikki verður hildin at rækka tí undanfarna til kníggja.

- Kundi eg rækka pápa mínum til øklar, so var tað nóg mikið fyri meg, sigur Atli P. Dam.

- Hvussu kennist tað at verða hildin upp sum oddamaður, tá tosað verður um "gulltíðina" í áttatiárunum?

- Tíðin í sjevtíárunum var sera trupul og varð nýtt til at samráðast um fiskisáttmálur at troyta í áttatiárunum.

Munur á politiksum hugsjónum

- Eg eri greiður yvir, at onnur viðurskipti kundu havt ávirkan á áttatiárin, men tú røkkur ikki meir enn eitt vist, og mangan forðar munurin í politiskum hugsjónum fyri eini skilagðari loysn.

- Tað er heldur einki loyndarmál, at borgarlíga hugsjónin var at hava so frítt

íkkí høvdu tað neyðuga eftirlit við peningastreyminum hesi árin. Tað var eitt mistak, sigur Atli P. Dam.

- Eg dugi ikki at síggja, at eg havi verið sereyðkenni fyri "gulltíðina", tí menn fóru undir at kappast um at gera fløgur í 1980, og tá var eg ikki lögmaður.

Demokratiskur rættur

- Hevði tað ikki verið lættari hjá tær at givist?

- Tað haldi eg als ikki er skilagð tala. Vit liva í einum demokratiskum samfelag, og eg havi brúkt 25 ár av mínum lívi at virka fyri eini hugsjón og fyri at skapa framburð her á landi.

- Vit hava kreppu nú, men tað hava vit eisini havt áður.

- Tað skal ikki taka meg úr føroyskum politikki, sigur Atli P. Dam og leggur aftrat:

- Eitt er vist, eg havi ikki gjørt nakað, sum ikki toir dagsins ljós.

- Júst tí havi eg nógva stríðast fyri. Verði eg valdur, so eri eg til reiðar at fara til verka enn eitt valskíð, um ikki, so skal veljarin fáa høvi at vraka meg.

- Hvørki "Gadens parlament" ella sjálgjördir og eftirklókir vísmenn, skulu avgera hetta, sigur Atli P. Dam.

Orð: Dagny
Mynd: Kalmar

Havi ikki broytt støðu

- Hví stillar tú upp aftur nú, eftir at tú legði frá tær sum lögmaður fyri sløkum tveimum árum síðan. Hevur tú broytt støðu?

- Valið í 1990 gav Javnaðarflokkinum ógvuliga stóra framgongd, og eg kendi tað sum eitt krav, at eg tók við. Samstundis gjørdi eg greitt, at eg bert fór at sita sum lögmaður í tvey ár, tí eg var álvarsliga sjúk. Eg segði samstundis, at eg einki hevði ímóti at stilla upp aftur, um flokkurin hevði brúk fyri mær.

- Tað er sostatt ikki nøkur nýggj støða, sum hevur tikið seg upp, nú eg stilli upp aftur, sigur Atli P. Dam.

spæl sum gjørligt, meðan Javnaðarflokkurin heldur vildi hava tryggjar karmar, og at tilfeingið skuldi koma heildini til góðar.

- Eg eri samdur við teimum sum siga, at vit í 80'um ikki høvdu nóg neyvt eftirlit við lántøkum og kapitalinnflutningini til Føroya, men eg eri ikki samdur við teimum, sum siga, at útbýggingin av samfelagnum og vinnulívinum hevur skapt allar trupulleikarnar.

- Veruleikin er tann, at vit øll brúktu ov nógva, og at tað komu ov nógvar peningar til landið. Hvørki peningastovnamir ella figgjar eftirlitið gjørdi nakað fyri at bremsa gongdina.

- Tað argar meg, at vit